

Zbirka medijskih objav

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,

26. 06. 2013

Število objav: 3
Tiskani mediji: 3
Splet: 0
Radijske postaje: 0
Televizijske postaje: 0
Teletekst: 0

Spremljane teme:
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Rastoča knjiga

Seznam objav v zbirki:

	Naslov	Gledališča pod zvezdami		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Kmečki glas; 125000	Stran: 2	Površina: 316 cm ²
	Rubrika / Datum	Poročamo, 26. 06. 2013		
Stran v zbirki 3	Avtor	Kunej Vlasta		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Le kako ji uspe?		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Lea; 49000	Stran: 47	Površina: 541 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 26. 06. 2013		
Stran v zbirki 4	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Rastoča knjiga		

	Naslov	590 jih je plesalo na Tartinijevem trgu		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Primorske novice; 53000	Stran: 7	Površina: 161 cm ²
	Rubrika / Datum	Primorska, 26. 06. 2013		
Stran v zbirki 5	Avtor	H. R.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

> Uvodnik

Gledališča pod zvezdami

Prejšnji petek je Letno gledališče ob Jurčičevi domačiji na Muljavi znova ponudilo predstavo v domačem narečju, Jurčičevo povest Grad Rojinje. Dobrih triintrideset let dela je za temi vztrajnimi gledališčniki, v katerih oživljajo zgodbe, ki jih je pred več kot sto petdesetimi leti napisal njihov rojak. Muljavsko gledališče je nekaj posebnega: napete Jurčičeve pripovedi, prelite v igre, zaživijo v prelepem naravnem okolju, Muljavci ga imenujejo amfiteater in so nanj upravičeno ponosni.

Na drugem koncu Slovenije, na Studencu pri Domžalah, bodo čez nekaj dni premierno uprizorili domačo igro Butalci. Domača igra je vsako leto osrednji del Festivala Studenec in ljudje jo nestrpnost pričakujejo. V preteklih letih so uprizorili Ženitno mešetarko, Pod svobodnim soncem, Damo iz Maxima in Švejka, torej snov, večinoma vzeto iz del slovenskih ustvarjalcev, ali pa izbirajo lahkotnejše predstave tujih avtorjev, največkrat komedije.

Muljavci na posamezni predstavi resda nimajo več 2500 gledalcev – toliko jih je bilo na eni izmed uprizoritev Desetega brata leta 1985; takrat je bilo njihovo gledališče eno redkih gledališč na prostem v Sloveniji. Danes štejejo za uspeh 3500 gledalcev na sezono. Toda, pravi Tatjana Lampret, predsednica Kulturnega društva Josip Jurčič, tisto, kar šteje, je »več kot triintrideset let predanosti svojemu rojaku, očetu prvega slovenskega romana Josipu Jurčiču, ohranjanju bogate kulturne dediščine, ljubiteljskemu gledališču, prijateljevanju in medsebojnemu spoštovanju«.

Gledališka dejavnost na Studencu pri Domžalah sega v leto 1949; tedaj so se domačini zbrali in uprizorili predstavo V Ljubljano jo dajmo, ogledalo si jo je za tisti čas veliko gledalcev. Leta 1962 so želeli uprizoriti dramo po resničnem dogodku, ki se je zgodil med drugo svetovno vojno. Predstava je zahtevala veliko menjav, zato so se odločili, da jo bodo odigrali na prostem. Od takrat skoraj vsako leto postavijo svojo predstavo. Izkazalo se je, da imajo ljudje uprizarjanje iger na prostem izredno radi, saj se obisk iz leta v leto povečuje, zato imajo njihove predstave v zadnjih letih več ponovitev kot pred leti, od deset do šestnajst; to pripisujejo tudi temu, da so uredili tribuno za obiskovalce pa tudi vedno boljšemu programu, meni Alojz Stražar, nepoklicni režiser in vodja festivala.

Če upoštevamo podatke o ljubiteljskih gledališčih, ki jih je objavil v publikaciji o Linhartovih srečanjih **Javni sklad RS za kulturne dejavnosti**, deluje pri nas danes na področ-

ju ljubiteljske kulture več kot 450 odraslih gledaliških skupin, te pa ustvarijo na leto okoli 150 gledaliških predstav. Kar bogata bera torej. Ni zanemarljiv podatek, da slovensko gledališče, poklicno in nepoklicno, izhaja iz ljubiteljskega igranja. Njegovi začetki segajo v 17. stoletje, ko so dijaki jezuitskega kolegija nastopili s prvo gledališko predstavo v slovenščini, »hojo s paradížem«. Gledališče, ki je imelo sprva propagandno in vzgojno vlogo, je v naslednjih stoletjih delovalo v različnih oblikah. S čitalništvom se je v 19. stoletju dokončno uveljavila množična ljubiteljska dejavnost v slovenskem jeziku, poklicno in amatersko gledališče sta se nekaj časa razvijali tesno povezani.

V različnih obdobjih je imelo gledališče različno, tudi politično vlogo, po vojni pa je potekalo ob uradnem gledališču tudi načrtno prizadevanje za sodobnejše ustvarjanje v ljubiteljski kulturi. Vseskozi pa se je kazalo, »kako močno prisotno, živo, angažirano oz. neuničljivo je ljubiteljsko gledališče. Lahko je orožje, lahko je cilj ali samo sredstvo do cilja, lahko je revolucionarno ali samo zabavno, lahko v službi tega ali onega, ampak navsezadnje je predvsem samosvoje,« ugotavlja Aleksandra Krofl v zgodovinskem pregledu delovanja tega gledališča.

Tako živi tudi danes, vsesplošni krizi navkljub, nekoliko samosvoje življenje. Četudi bi bilo pričakovati manjši obisk, upad delovanja, se kaže, da se zanimanje povečuje, oba velika festivala amaterskih gledališč, Linhartova srečanja gledaliških skupin in Čufarjevi dnevi, sta se v zadnji desetletjih že dodobra uveljavila. Na ljubiteljskih gledaliških odrih še vedno prevladujejo tradicionalne predstave, ki so dobro narejene, pogosto v sodelovanju poklicnih režiserjev in drugih strokovnih delavcev. Vaško gledališče še vedno pomeni predvsem veselje do druženja, do dobrih predstav, ki prinašajo smeh in sprostitev od vsakdanjih težav, zato prevladujejo v njem predvsem komedije, nekoliko manj ljudske igre, zaznamujejo pa ga tudi poskusi sodobnejšega gledališkega izraza. Toda takšno kot je, v svojih iskanjih ali vztrajanju pri standardnem, uveljavljenem programu, že preskušeni igrar, živi svoje življenje. Zdaj, poleti, se je preselilo na odre na prostem, kjer nas nagovarja bodisi s humorjem in glasbo ali pa z zvenom žlahtnega domačega narečja. Ljudska kultura, tako vitalna v svojem bistvu, je zmeraj izraz duha, stanja nekega časa. Danes morda časa, v katerem bi si želeli več brezskrbnih ur.

Vlasta Kunej

TA HIP
Andreja Jernejčič
Vizjak z Urško
Drofenik v Novem
mestu ...

LE MALO POZNEJE
... in čez uro in
pol na odru v
Šentrupertu –
posem drugačna.

Pred kratkim je imela voditeljica kar dve prireditvi in na obeh je blestela v drugačni obleki, četudi je imela med dogodkoma na voljo le dobre pol ure.

Andreja je ob 15.30 vodila uradno odprtje **Rastoče knjige** v knjižnici Mirana Jarca Novo mesto, kjer je nosila elegantno svežo sivo obleko. Nato je ob 16:45 v Šentrupertu na Dolenjskem že stala na odru Dežele kozolcev, kjer je vodila uradno odprtje prvega takšnega muzeja na svetu (v opazni rožnati obleki, z drugimi čevlji in nakitom).

Usklajeni dami

Izvedeli smo, da ji je obleki za obe prireditvi izdelala priznana modna oblikovalka Urška Drofenik, ki je tudi prišla na prireditev v Novo mesto. "Urški samo povem, kakšno vrsto prireditev imam in da želim biti elegantna, ona pa me že tako pozna, da mi izbere barvo in model. Nimam časa, da bi se s tem ukvarjala, in vsekakor vedno izbere ustrezno obleko. Odkrila pa je, da moje obleke potrebujejo še trak, kamor lahko zatakнем napajalnik

za naglavni mikrofona. Ker ga siva obleka v Novem mestu ni imela, je to uredila v nekaj minutah, in to kar tik pred nastopom." Ker je prišlo v Šentrupert tudi nekaj ljudi iz Novega mesta, so se spraševali, kako ji je uspelo priti na drugo mesto in se vmes še preobleči. Andreja je povedala: "Po končani prireditvi v Novem mestu sem se zadržala kratek čas, pozdravila nekaj oseb in se poslovila od predsednika Boruta Pahorja, ki je bil častni gost. Potem sem se hitro preoblekla, ker sem si že prej pripravila obleko. Voznik me je nato s svetlobno hitrostjo odpeljal na drugo mesto. V avtu pa sem si uredila nakit, zadihala, odgovorila na nekaj klicev, za več pa že ni bilo časa," se nasmeje. "Sem pa uživala, sploh zato, ker sta bila oba dogodka izjemna – tako po izvirnosti programa kot ljudem, ki so bili tam."

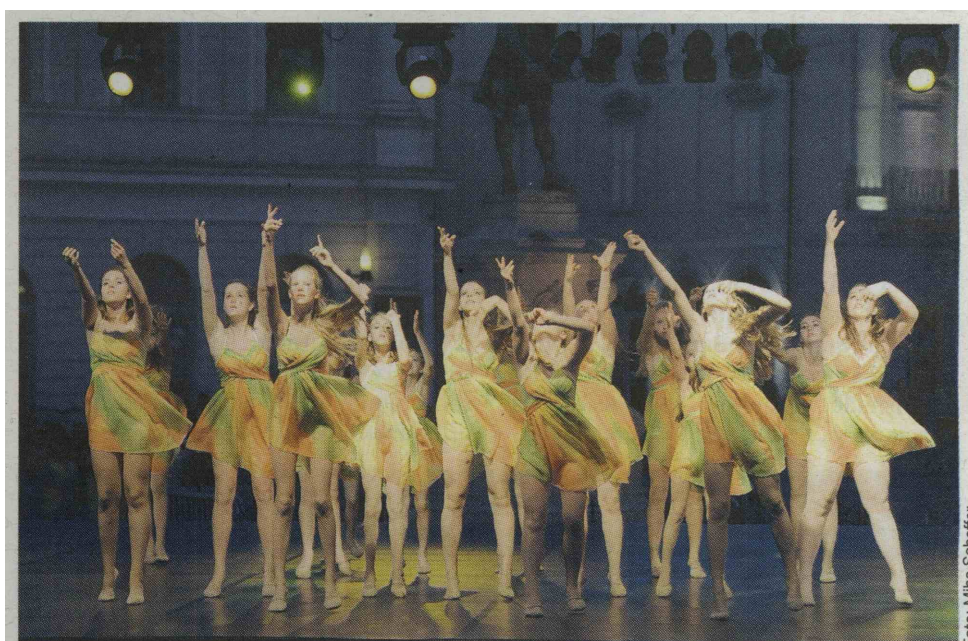

Foto: Milna Scheffer

590 jih je plesalo na Tartinijevem trgu

PIRAN ▶ Štiri dni je Tartinijev trg živel ob zvokih glasbe in gibih plesalcev. Piranski festival plesa postaja vse bolj prepoznaven, letos je nastopilo kar 40 plesnih skupin iz Slovenije in tri iz Italije, svojo ustvarjalnost pa je pokazalo kar 590 plesalcev. "Festival je nekaj posebnega, mogoče je celo edinstven v Evropi, saj ne postavlja nobenih omejitev ne v starosti nastopajočih ne v plesnih zvrsteh," pravi vodja projekta **Elizabeta**

Fičur. Organizacijo sta prevzela Zveza kulturnih društev Piran in območna izpostava **Javnega sklada za kulturne dejavnosti**, sodelujejo pa tudi občina, Avditorij in društvo baletnih umetnikov Slovenije. Njihovi člani in profesionalni plesalci SNG Opera in balet Ljubljana in Maribor ter plesna skupina Metulj so pripravili tudi sinočnji gala baletni večer pod zvezdami, s katerim so počastili dan državnosti. **HR**